

העורך: אורי אכורי עורך משנה: שלום כהן

עורך הסגנון: דב איתן עורך גרפי: דוש

חברי המערכת:

מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, ניריה לביא, רפאל כהן, איתמר עילם, יעקב צילי, סופרי חץ: הווארד נורדון, מונטי נייקובס, דנה דינרי, אהרן רומניץ, סלים מנצור.

מחיר: העולם הזה בע"מ; מודפס בדפוס ישראל בע"מ; הפצה: פלם בע"מ.

2 יולי '71

מכתבים

המאבק על היופי

רבותי, יותר מדי זה יותר מדי. אני עובד במשרד בו עסקות כ-200 צעירות ופחות צעירות. אחרי שפרסמתם את הרפורמה שלכם עם מידות היופי הנשי (העולם הזה 711) פסקה העבודה למשך שבוע; הבחורות היו עסוקות 8 שעות ליום במדידת גופן ונרפות חברותיהן, כשהבחורות עוררים להם ככל יכולתם.

דוד גינצבורג, תל-אביב כוח העולם הזה. הרחם לי את כל האשליות.

אסתר ל., גדרה כרופאה הרואה בחרדה ביצר מוניחות הנשים בארץ את עצמן גם בניל צעיר, אני מקדמת בכרחה את ספורכם. אין ספק שיעוד לעורר את תשומת לב הנשים לצד זה של חייהן.

רופאה, תל-אביב עוד מאבר כמו "המאבק על היופי" ואתם מוחרמים ע"י כל החברים המחויקים משהו מעצמם. במקום נשים המהפשות את היופי הראוי לנו את הענין המחפש את המהרה. בנימיץ היימן, חיפה

בכל דבר ודבר מפלים את ירושלים לרעה, אני יודע מדוע אני חושב שירושלים שיהיה כפי כפולת כל המעש והפחדות של כל איב. מדוע זה לא יפתח מכון-שמשון סניף בירושלים?

יצחק קקואי, ירושלים מה אתם חושבים, שכל קוראים הפכו נקבות? למה זה איכפת שבחורה בניל 50, שנבחה 150, משקלה צריך להיות 55,8 ק"ג? ישראל פינבלשטיין, דוד בן-מנחם, דן בנדר, כפר אוננו לאותה בחורה.

דעתי הפרטית: טעיתם באכרים. מה שדרוש לפתח אצל האשה זה לא הנות, כי אם הראט. יחזקאל דנון, תל-אביב

ובתכם לבחור דמות לקישוש שקר עתונכם, ועל טעם רוח לא אתובח. אולם רביטוראית רחל ליבונט (שער העולם הזה 711) אינה מרביצה התעמלות לבנות חן במחנה אמנויים. הניכוב שלה פחות רומנטי: להחליף צווי תנועה לבנות המלואים המתציבות מדי חודש. ועל יחסה למתיצבות, לא כאן המקום לדבר. אורלי רשף, תל-אביב

הטלביזיה יקונוניץ במאמרם על הטלביזיה (העולם הזה 711) אתם כותבים שקיום הטלביזיה מרושש את שחקני הקולנוע. את זה אני לא מבינה: הלא בטלביזיה רואים סרטים, ואת הסרטים האלה מפרסמים בהוליווד. (ג. ב.: אבקשה לא לענות לטלפתי, מכיוון שאני רק בת 11.) סוזנה מקדונלד הטלביזיה משתמשת, לרוב, בסרטים ישנים וישנים, סומכת על זה שהמסתכלים לים יעדיפו לשבת בבית ולהסתכל בסרט רע ישן, מאשר להסתייח עצמם לבית הקולנוע, לראות סרט רע חדש.

רותי והתושב הכל מאד. כדי לתלוש את התלוש עבור התשבץ (העולם הזה 711) הייתי נאלץ לחתוך גם את רותי ישנים. הייתי מעמיד אתכם לדון על מעשה רצח זה. אבשלום סטרוני, תפתח תקוה

רותי התנדבה מרצון. היא הבינה שמי שזה צריך לסבול: התלוש דרוש כדי שפותרים מסוימים לא ישלחו תריסר פת רונות כל אחד, יעדימו בזאת על שאר הפותרים המתשתפים בהגרלה.

במו עיני

דרישת שנים

באוטובוס הנוסע ביפו עמדו שנים ושוחחו ביניהם. האחד, כנראה חדש בארץ, ורוד לחיים, סיפר בהתלהבות כיצד ירד בנמל, לפני יומיים, מאניה שהגיעה מאירופה המזרחית. האוטובוס היה גודש עד אפס מקום. העולה נאבק כל העת, כדי שיוכל להשאר עומד ליד חברו, ל"המשיך עמו ב"השיחה.

כשנעצר האוטובוס, לפונעם, קם שומר שישיב בספסל האחורי, החל מפלט לעצמו דרך ליציאה. בעברו ליד העיני לה חדש, טפח לו קלות על שכמו ואמר: "חבר, אתה יורד?" העולה החדש החוויר, זעה קרה עלתה על מצחו, בעיניו מיואשות פנה אל חברו ואמר: "כבר שמו עלי עין! מסור דרישת שלום לאשתי וילדי."

הקורא איסר הוברמן, בני-ברק, זור כה פרס של 1 לוי (בלי טפחה).

אחרי המוות הכל נגמר

במאמרם עליו (העולם הזה 711) חלה טעות. עקב איידיועתי את השפה העברית, ואיידיועת כותבים את השפה הנרמנית. איני כבוד שאחרי המוות הכל נגמר. כפי שכתוב ברשימה. להתייחס השקפת עולמי מבוססת על ההכרה במחיי זור המבע: ההתוות, מוות, ההתחת חדשה. אין לדבר התחלה, ואין לו סוף. דברים רבים עד אין סוף היו לפני שנולדו השמש, כדור הארץ והאדם. דברים רבים עד אין סוף יהיו אחרינו. נפיון האטומים מזיכה שנים האשים אינו חקר חיים, אין חומר. ביסוד חי הכל היות לכוח אחד, ושום דבר אינו אובד - לא מהשבה, לא מלה, לא מעשה. ועל הכל שולט כורא הכריאה הנצחית.

אברהם זיפרט, כפר-סבא

הכרז והסימפטיה

בעולם הזה (110) אתם כותבים שהכלב הוא היה סימפטי. איני מסכים. הכלב הוא היה אנטיסימטי. הוא נובח כראש הנוצות על

עובדי אודה תמימים. יצורים סימפטיים: הכרבור, המום, העופר, האשה.

ארבעתם יצורים שתקניים, מה? 17 קלי עיתון כושל?

מהיכן אתם קובעים שהיודי, עתון מפלגת פועלי ארץ-ישראל, הוא עתון כושל (העולם הזה 709)?

יוסף פרלמוטר, גבעתיים, בהתאם לאומדנה זהירה, הפסיד העתון עד כה הון שהיה מספיק להקמת ישוב משלט.

השעה

הקוראים שניסו לבחור להם תמונת-שער מתוך 20 התמונות של מרים שפורסמו בשער השבוע שעבר, יסכימו עם מעמד העולם הזה שאין זו מלאכה קלה כל כך. כל אחת מעשרים התמונות יכולה להיות שער טוב. לפחות 5 מהן יכולות להיות שער מצויין. הבחירה היא, בסופו של דבר, ענין של טעם. מרים עצמה, כשנשאלה, משכה בכתפיה. היא אוהבת את עצמה בכל הפוות. מעטים מן הקוראים ניחשו שמרים (שם מלא: מרים גרשוני, בת 20, ילידת סופיה, בולגריה) היא נשואה ואם לילד. בעלה, איזי, בן 25, הוא מנגן הגיטרה המפורסם של החישרון והציבור. אחר שליחה את מרים כמה מאות פעמים בהופעות להקוות, הסיק את המסקנה שאפשר ללוות אותה בכלל, לא רק על גבי התוים. הם התחתנו לפני שנתיים, מיד אחרי המלחמה. רמי, בן 1, טרם החליט אם ינגן בגיטרה או ישר.

עיניה של מרים מופנות, כמובן, אל קאריירה מוסיקאית. אלוהים חנן אותה בנתונים הטבעיים לזמרת אופירה: קולה הפליא לא פעם את החיילים שבאה לבקרם בבסיסים הקרביים. אולם היא לא קבלה את האמון הדרוש: למודיה בקונסרבטוריון של סופיה הופסקו ע"י הנאצים. כשבאה לארץ, ב-1948, נכנסה תחילה לקיבוץ, עברה אח"כ לצבא. תקוותה: לנסוע לחו"ל, להשלים את למודיה.

ימי הבחירות אינם ימים קלים לעתון בלתי-חלוי. קודם כל: הידיעות. מנהיג פלוני מנחה קוארד "אהה". העתון מודיע את המאורע. מיד יושבים תריסר אנשים, בתריסר משרדים של תריסר מפלגות, ומבקשים את הכוונה הנסתרת של העתון. הם מכורים לאויבי, רועם מנהיג פלוני, ומיד נזעקים כל העתונים להתקפה רבתה כדי להסיר את המטמה הזדוני. הם מכורים לפלוני, זועקים אויביו, משחזרים את סכיניהם התעמולתיים.

המוצא הנוח ביותר הוא, כמובן, להתעלם מן הבחירות בכלל, לכתוב על הכלבלבים הנחמדים של שחקניות הוליוודיות, או על חיי האהבה של הפנגוונים, עד עבור זעם. אלא שדוקא בימים אלה של טרטר הרמקולים ההיסטריים מוטלת חובה מוסרית כפולה על עתון אינפורמטיבי צלול, מפוכח. יהיה זה מעשה פחדני להתחמק מן האחריות הציבורית הזאת.

אחר שאיכזב את מפיצי כל השמועות, לא יצר רשימת-מועמדים משלו (כפי שהציעו כמה עשרות קוראים, ביחוד צעירים), לא נמכר לאף מפלגה אחת (למרות שכמעט כל המפלגות פנו אליו בהצעות מוזהבות, פחות או יותר גלויות), התישב העולם הזה וקבע את תפקידו לקראת הבחירות.

תפקיד מספר אחד: להביא את האזרחים אל הקלפיות. כבר עתה, אף טרם הספיקו התור עמילנים הראשונים להצטרף, כבר נשמעת ברחוב האירה הידועה: "לשם מה? מה זה כבר יש? נה"י? יש צלצול יפה לאימרה זו, ביחוד על כוס קפה (עם סאכארין) או במשחק של פוקר. אולם אין ציניות זו במקומה. הבריחה מן הקלפי אינו מעשה מפורא יותר מאשר הבריחה מן השוחה המופגנת. בסופו של דבר, אינה אלא פחדנות רוחנית.

תפקיד מספר שנים: להבהיר לבוחר במה הוא בוחר. כאשר רועמים התותחים הגדולים של מלחמת הבחירות. נאלם, לעתים קרובות, הקול הצנוע של העובדות. תפקידו של עתון בלתי-חלוי ללחום בהיסטריה זו, בהיפנוזה של המלים המפוצצות, לעזור לקורא לעצב לעצמו דעה שקולה, צלולה, ברורה. ולפעול על פי דעתו, ביום הבחירות. לתפקיד זה החל העולם הזה מקדיש, בשבוע שעבר, מסגרת קבועה לאינפורמציה מסוג זה: ניתוח אובייקטיבי, הוגן, על דעותיהן והישגיהן של כל המפלגות, מעלותיהן ומגרעותיהן. למשך תקופת הבחירות הועברו לתפקיד זה מייבב הכחות של מחלקת החקר והכיתוב.

לפני כעשרים שנה התחוללה מהפכה בעתונות. קמה אסכולה חדשה שטענה: אין כל טעם בפרסום הידיעות היומיומיות, ללא פירושים מהאימים שיבהירו את משמעותן. החיים בימינו כה מסובכים, הידיעות כה מבלבלות עד שהידיעה היבשה, לבדה, עלולה ליצור את הרושם ההפוך מן האמת. אסכולה זו הצמיחה יבול של עתונים חדשים, אשר הגדולים בהם הם טיים וניו-סטיק האמריקאיים, הצעיר בהם העולם הזה.

אם היתה דרושה הוכחה תוחת לנכונות גישה זו, הרי סופקה לפני שבוע ע"י ידיעה קטנה שבאה מצרפת. נמסרה ע"י כל הסוכנויות הבינלאומיות. הידיעה מסרה על תוצאות הבחירות בצרפת: הקומוניסטים, שקיבלו כארבעה וחצי מיליון קולות, ירדו, מ-183 מקומות בכפר למנט 103- מקומות בלבד. עורכי העתונים היומיים קיבלו את הידיעה כלשונה. למחרת בבוקר קראו קוראי הארץ: "מפנה ימינה חל בצרפת בעקבות הבחירות הכלליות... הקרקע נשמטה מתחת לרגליה של המפלגה הקומוניסטית שהיתה לפנים המפלגה הגדולה ביותר במדינה". המסקנה של הקורא התמים: מפלה גוראה לקומוניסטים, נצחון גדול לאמריקאים ולחכניה מרשל.

האמת: בדיוק ההפך מזה.

מה קרה? הידיעה היתה בלתי מובנת, כשהיא מוצאת מן הרקע הכללי של העובדות. רק רקע זה, שלא ניתן בעתון היומי, נתן לה את המשמעות האמיתית. קוראי העולם הזה ידעו, כמובן, מה נעשה בצרפת: מפלגות המרכז, המהוה מעוט שוקעי, יצרו חוק מגוחך המסלף את התוצאות, פוגע קשה בייצוג הקומרניסטיים (ובמידת מה של ההדגוליסטים) כפרלמנט. תוצאות הבחירות לגבי חלוקת המקומות בפרלמנט אינן משקפות, איפוא, את העובדה המרכזית של הבחירות: במה בחרו הצרפתים?

העובדה, שהפכה את הבחירות כמעט למאורע מועזע, היא שאחרי שנים של תכנית מרשל, אחרי השקעה של כסומים עצומים ע"י האמריקאים, נשאה המפלגה הקומוניסטית הצרפתית המפלגה הגדולה ביותר במדינה. כל צרפתי רביעי הצביע בעדם. הקרקע לא נשמטה מתחת לרגליהם. אפשר לאמר: הקרקע נשמטה מתחת לרפובליקה הצרפתית.

אדת הרוצה להבין מה קורה בעולם, לנחש מה יקרה בחדשים הקרובים, חייב לדעת עובדה מסוג זה. לשם כך נוצרו השבועונים האינפורמציה, המספרים לו לא רק את ה"מה", אלא גם את ה"כיצד" וה"מדוע".

מזל